

Î N C H E I E R E

11 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Visternicean
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de SRL "Olista Uniflex",
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de "Trumf
International" SRO către SRL "Olista Uniflex" privind încasarea datoriei, a
dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, și la cererea reconvențională
înaintată de SRL "Olista Uniflex" către "Trumf International" SRO privind
încasarea venitului ratat,

împotriva deciziei din 25 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost respins apelul declarat de SRL "Olista Uniflex", fiind menținută hotărârea din
25 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a ț ă :

La 03 aprilie 2014, "Trumf International" SRO a depus cerere de chemare în
judecată către SRL "Olista Uniflex", concretizată pe parcurs, privind încasarea
datoriei în mărime de 18944 de dolari SUA, a dobânzii de întârziere în mărime de
3091,51 de dolari SUA și a cheltuielilor de judecată în mărime de 7633 de lei.

În motivarea acțiunii s-a invocat că "Trumf International" SRO a încheiat cu
SRL "Olista Uniflex" contractul de vânzare-cumpărare nr. 3-CZ din 25 mai 2009
prin care, "Trumf International" SRO, în calitate de vânzător, s-a obligat să livreze
marfa, iar SRL "Olista Uniflex", în calitate de cumpărător, s-a obligat să o
recepționeze, achitând 30% avans, iar restul în decurs de 30 zile din momentul
livrării de la depozitele companiei din Republica Cehă.

În baza contractului menționat și a invoice-ului nr. 121340579 din 04 ianuarie
2013, "Trumf International" SRO a livrat marfa în sumă totală de 18944 dolari
SUA, însă SRL "Olista Uniflex" nu a achitat în totalitate marfa recepționată,
reținând stingerea datoriei. Astfel, datoria SRL "Olista Uniflex" față de "Trumf
International" SRO constituie suma de 18944 dolari SUA sau 254607,36 lei.

Potrivit reclamantului, repetatele adresări către pârât au rămas fără răspuns,
nefiind întreprinsă vreo acțiune în vederea stingerii datoriei. La 16 decembrie
2013, în adresa pârâtului a fost înaintată o reclamație cu privire la stingerea
datoriei, care de asemenea a fost ignorată.

La 18 decembrie 2014, SRL "Olista Uniflex" a înaintat acțiune reconvențională
împotriva "Trumf International" SRO, solicitând încasarea venitului ratat în sumă
de 500262 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reconvenționale, s-a menționat că la 25 mai 2009 între SRL "Olista Uniflex" și "Trumf International" SRO, a fost încheiat contractul comercial nr. 3-CZ, conform căruia vânzătorul "Trumf International" SRO vinde cumpărătorului SRL "Olista Uniflex" mărfuri în cantitatea, la prețul și de calitatea specificate în anexe suplimentare, care sunt parte integrantă a contractului.

Conform pct. 1.2. din contractul menționat, vânzătorul îi oferă cumpărătorului dreptul exclusiv de a vinde marfa produsă de "Trumf International" SRO pe teritoriul Republicii Moldova.

Conform pct. 1.3. a contractului menționat, vânzarea mărfii în Republica Moldova către un alt cumpărător este posibilă doar cu acordul scris al SRL "Olista Uniflex".

Contactul respectiv a intrat în vigoare și a început se acționeze din data semnării lui, având valabilitatea până la data de 25 mai 2010 (pct. 7.1. al contractului).

În temeiul Acordului adițional nr. 4/TR-2011 din 20 mai 2011, contractul respectiv a fost prelungit de către părțile contractante până la data de 31 decembrie 2015. Totodată, prin Acordul adițional a fost modificat punctul 1.1. al contractului nr. 3-CZ din 25 mai 2009, vânzătorul fiind obligat să vândă cumpărătorului SRL "Olista Uniflex", doar adaosuri alimentare pentru pregătirea salamurilor în asortiment, mirodenii și amestecuri.

Astfel, în calitate de cumpărător, SRL "Olista Uniflex" a acționat în strictă conformitate cu aceste condiții, deoarece produsele livrate în baza acestui contract sunt specifice și pot fi vândute unui cerc restrâns de cumpărători, numai la comandă și în termene scurte.

La 25 iunie 2009, între părți a fost încheiat un acord suplimentar, prin care punctul 1.3 a contractului nr. 3-CZ din 25 mai 2009 a fost modificat, iar în urma modificării făcute, compania "Trumf International" SRO este în drept să livreze produsele direct la adresa "Carmez" SA, fără acordul scris a companiei SRL "Olista Uniflex".

La 01 ianuarie 2011, SRL "Olista Uniflex" și compania "Basarabia-Nord" SA au încheiat contractul nr. 27.11 de livrare a produselor fabricate de "Trumf Internațional" SRO. Potrivit pct. 1.2. al contractului respectiv, SRL "Olista Uniflex" s-a obligat să livreze în adresa "Basarabia-Nord" SA adaosuri alimentare pentru pregătirea salamurilor în asortiment și alte produse conexe, stipulând condiția de achitate pentru adaosuri alimentare după livrarea de facto a acestora. Acest contract este valabil și nu este reziliat de către părți. În așa mod, din anul 2011 compania "Basarabia-Nord" SA a comandat de la "Olista Uniflex" SRL în medie, o dată la două luni, adaosuri alimentare pentru pregătirea salamurilor în asortiment, mirodenii și amestecuri.

Potrivit informației nr. 13140/03.10.14, primite în urmă interpelării judecătorești de la Serviciul Vamal RM, referitor la importul de mărfuri efectuat de agenții-rezidenți ai Republicii Moldova de la compania "Trumf International" SRO pe perioada 01 noiembrie 2012 – 29 decembrie 2013, s-a constatat că începând cu 29 ianuarie 2013 și până la 24 decembrie 2013, "Trumf Internațional" SRO a importat (a livrat) în adresa "Basarabia-Nord" SA, produse amestecate pentru industria alimentară Expres Trvan, concentrate de proteine în formă de praf Natur Red, preparate alimentare care se utilizează în industria alimentară Turist Extra, în valoare de 1432807 lei, fără TVA.

Ținând cont de valabilitatea contractului de livrare încheiat între SRL "Olista Uniflex" și compania "Basarabia-Nord" SA, în această perioadă, reclamantul ar fi putut să obțină un profit în mărime de 500262 lei. Astfel, pârâtul SRO "Trumf International" a încălcat prevederile contractuale, pricinuind reclamantului SRL "Olista Uniflex" un prejudiciu material, prin prisma câștigului nerealizat. Calculul prejudiciului a fost întocmit în temeiul informației primite de la Serviciul Vamal și a facturilor fiscale de realizare a mărfurilor importate de la "Trumf International" SRO de către SRL "Olista Uniflex" pe piața internă.

Conform clauzei stabilite în pct. 11.7. a contractului nr. 3-CZ din 25 mai 2009, părțile au ajuns la un acord comun că la interpretarea acestui contract vor fi luate în considerare dispozițiile Convenției Națiunilor Unite asupra contractelor de vânzare internațională de mărfuri, încheiată la Viena la 11 aprilie 1980.

Conform art. 45 alin. (1), lit. b) al Convenției de la Viena din 11 aprilie 1980, dacă vânzătorul nu a executat oricare din obligațiile care-i revin din contractul de vânzare sau din prezenta convenție, cumpărătorul este îndreptățit să ceară daune-interese prevăzute la art. 74-77.

Conform art. 74 al Convenției, daunele-interese pentru încălcarea contractului săvârșită de o parte sunt egale cu pierderea suferită și câștigul nerealizat de cealaltă parte din cauza încălcării.

Aționând în temeiul contractului comercial nr. 27.11 din 01 ianuarie 2011, încheiat cu "Basarabia-Nord" SA, compania SRL "Olista Uniflex" a comandat de la "Trumf International" SRO marfa: adaosuri alimentare pentru pregătirea salamurilor (trei specii), în suma 18944 dolari SUA. Aceasta marfa a fost livrată în adresa SRL "Olista Uniflex", conform invoice-ului nr. 121340579 la data de 05 decembrie 2012. După livrarea acestei mărfi, "Basarabia-Nord" SA a refuzat primirea acesteia, deoarece în perioadă 01 noiembrie 2012 – 29 decembrie 2013, compania "Trumf Internațional" SRO a livrat companiei "Basarabia-Nord" SA exact aceeași marfă și, ca urmare, ultima nu avea nevoie de o livrare a produsului din partea SRL "Olista Uniflex".

Reieșind din cele expuse, "Trumf Internațional" SRO a încălcat condițiile punctului 1.2. și 1.3 ale contractului nr. 3-CZ din 25 mai 2009.

Luând în considerație caracteristicile specifice a mărfurilor respective, termenul de valabilitate ale căror este limitat, SRL "Olista Uniflex" i-a fost pricinuit un prejudiciu material. Potrivit datelor din Certificatul de calitate a mărfii respective nr. 2012-12-05 din 05 decembrie 2012, termenul de păstrare a produselor livrate în baza invoice-ului comercial 121340579, în interiorul termenului va fi de la 6 până la 12 luni, care este deja expirat.

În aceste condiții este imposibil de a găsi un alt cumpărător în termene scurte, deoarece mărfurile livrate au un anumit specific de utilizare și pot fi utilizate numai în industria alimentară. Astfel, SRL "Olista Uniflex" a suportat pierderi în mărimea costului mărfii nerealizate și pierderi cu titlu de câștig de nerealizat.

Prin hotărârea din 25 aprilie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, acțiunea înaintată de "Trumf International" SRO a fost admisă.

S-a încasat de la SRL "Olista Uniflex" în beneficiul "Trumf International" SRO datoria în sumă de 18944 dolari SUA și dobânda de întârziere în sumă de 3091,51 dolari SUA, convertiți în lei moldovenești la data executării hotărârii, și cheltuielile de judecată pentru achitarea taxei de stat în sumă de 7633 lei.

S-a respins ca nefondată cererea reconvențională înaintată de SRL "Olista Uniflex" către "Trumf International" SRO privind încasarea venitului ratat.

Prin decizia din 25 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de SRL "Olista Uniflex", fiind menținută hotărârea din 25 aprilie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a concluzionat prin prisma prevederilor art. 9, coroborat cu art. 513 din Codul civil, că prin încheierea contractului nr. 3-CZ din 25 mai 2009, SRL "Olista Uniflex" și-a asumat benevol obligații față de "Trumf International" SRO, pe care urma să le execute cu bună-credință. Astfel, s-a constatat că, deși "Trumf International" SRO a livrat în adresa SRL "Olista Uniflex" marfa contractată în valoare de 18 944 dolari SUA, ultima nu a achitat costul acesteia și nu a prezentat instanței probe care să combată pretențiile formulate de "Trumf International" SRO față de ea.

Cu referire la acțiunea reconvențională, instanțele inferioare au menționat că libertatea contractuală se exercită de către părți în limitele normelor imperative de drept, în acord cu ordinea publică și bunele moravuri. Astfel, pct. 1.2 și 1.3 din contractul nr. 3-CZ din 25 mai 2009, au fost apreciate ca fiind clauze anticoncurențiale, deoarece limitează "Trumf International" SRO în încheierea contractelor de vânzare a oricăror bunuri produse de ea, și nu doar a mărfurilor care sunt livrate efectiv SRL "Olista Uniflex", or, potrivit art. 5 alin. (3) din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, acordurile anticoncurențiale sunt, în special, cele îndreptate spre limitarea sau împiedicarea accesului pe piață și a libertății exercitării concurenței de către alte întreprinderi, precum și acordurile de a nu cumpăra sau de nu vinde către anumite întreprinderi fără o justificare rezonabilă.

În așa mod, pretențiile SRL "Olista Uniflex" privind pierderile în mărimea costului mărfii nerealizate și pierderile cu titlu de câștig de nerealizat, sunt neîntemeiate și prin prisma faptului că SRL "Olista Uniflex" nu a efectuat achitări pentru marfa recepționată, fiind alogică recuperarea unei sume pe care de facto nu a cheltuit-o.

La 04 mai 2018, SRL "Olista Uniflex" a contestat cu recurs decizia din 25 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii din 25 aprilie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă acțiunea de bază și admisă acțiunea reconvențională.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar argumentelor invocate, care se regăsesc în cererea de chemare în judecată reconvențională și cererea de apel, recurentul a invocat faptul că art. 5 din Legea concurenței nr. 183 din 11.07.2012, nu este aplicabil speței, deoarece clauzele contractuale sunt aplicabile doar părților contractului, și nu restrânge sau denaturează concurența pe piața Republicii Moldova.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat

de SRL "Olista Uniflex", neîntemeiat și care urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 25 aprilie 2018, fiind expediată participanților la proces la data de 29 mai 2018 (f.d. 165, vol. II), însă la materialele cauzei nu se regăsesc date cu privire la recepționarea deciziei de către aceștia. Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 25 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost depus la 04 mai 2018, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/aceor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind

admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de SRL ”Olista Uniflex”.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de SRL ”Olista Uniflex”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Dumitru Visternicean,

Nicolae Craiu